

پینتی حمید

اسکی ادبیاتمزدده «خست» ك تمثالی اولارق داأما «پینتی حمید» ك اسمی چكر. اسکی لطائف كتابلرنده اونك خستنه داأر مختلف فقره لره تصادف اولوندینی كبی، شاعرلر مزده صیق صیق اوندن بحث ایدرلر. ادبیاتمزدده بو جنس تیپلر پك نادر اولدیغندن، بو خصوصده شیمدی یه قدر المزه كچه بیان بعض وثیقلری بر آراده نشر ایتك ایسته یورز.

[۱۱۰۲] ده شامده وفات ایدن استانبوللی «احمد سکونی» هزل و هجو ایله معروف بر شاعر دی؛ «نابی» مصاحب پاشا كتبخانلغندن عزل ایدیلدیکی صیراده اوكا بر هجویه یازمشدركه، بوراده «پینتی حمید» دن ده بحث ایدر [صفائی تذکره سی، خصوصی كتبخانه مزده]:

شهرت پینتی حمیدی محو قیلدی خستك
اولدی نصیكه امور آستانه هرج مرج
جننا كیم ملعننده ایلك تحصیل نام
بولدی عزل كك ینه كلی نظام وانتظام

كذلك، اون برنجی عصر شاعرلرندن مشهور ادرنه لی «كفتی» ده، هزل آمیز منظوم تذکره شعر اسنده «عصمتی» دن بحث ایدر كن «پینتی حمید» ی ذكر ایتمشدر [كفتی تذکره سی، خصوصی كتبخانه مزده]:

بونك احسانی بی بهانه دكل
بوندن اولزمی بو طریقه بعید
وضع لطفی قلندرانه دكل
اوله میرانخوار پینتی حمید
اوله هر وعد لطف تازه ظهور
مصرف روزگار دورادور

مع مافیة بونلردن اول یعنی اوننجی عصرده ده «پینتی حمید» ك ادبیاتمزدده معروف اولدیغنی بیلیورز. ۹۴۱ ده استانبولده وفات ایدن شاعر «بصری»، یالکمز شعرلریله دكل لطیفه لری ونكته لریله ده او دورده بویوك بر شهرت قازانمشدی. «بصری» بركون بعض آرقاداشلریله برابر شاعر «روانی» بلك زیارتنه كیده؛ «روانی بك» بونلره هیچ بر اكرامده بولونمادیغندن قارنلری آچ اولارق عودته مجبور اولورلر. بونك اوزرینه «بصری» شو منظومه یی تنظیم ایدر [عاشق چلبی تذکره سی، خصوصی كتبخانه مزده]:

روانیله مكر پینتی حمیدك
برینك نانی وصفی «لایدوقون»
بر آرادن یارادیلش روانی
برینك صوبی نعتی «لن ترانی»
ولی پینتی حمیدك نانی یینه
ایکی اول دكلودر آب روانی

«بصری» ایله عین دور آداملرندن اولوب مؤلفاتك كترتی وتنوعی اعتباریله «جامی» روم» عنوانیله معروف اولان بروسه لی شاعر «لامعی چلبی» نك مشهور و غیر مطبوع بر لطائف جموعه سی واردر. «لامعی» بو جموعه سننده «پینتی حمید» ك برقره سنی ذكر ایدر ك، اونك استانبولك زنكین تاجر لرندن بری اولدیغنی قید ایدر. مؤخرأ مرحوم فائق رشاد بك طرفندن

« کلیات لطائف » ده درج ایدیلن بو فقره، « پنتی حمید » حقنده دسترس اولابیلدیگمز
اک اسکی قیددر . فقره خلاصه شوندن عبارتدر :

[استانبولک زنگین تاجرلردن « پنتی حمید » خست ودنات طبعیه، مشهوردی . بر کون خسته له نیر .
کندیسه معامله سی اولان تاجرلردن بری استفسار خاطره کلیر، برده کسيلمش طاووق کتیرر . پنتی
حمیدک باباسندن قاله « دولت » آدی بر جاریه سی وارمش . اوك هر ایشی او کورورمش . پنتی حمید
قادینی چاغیرر ؛ « شو طاووغک صوبنه بر چوربا پیشیر ؛ طاووق دورسون ، اکر اولمزه م یارین ینه
چوربا یایارسک » دیر . بویه اوج بش کون چکر . طاووق هر کرن قاینایه قاینایه آرتق پوصه حالنی
آلیر . نهایت بوندن بیقان « دولت » بر کون چوملکله برابر طاووغی پنتی حمیدک اوکنه کتیروب قویار ؛
دیرکه : « افندی ، طاووغک ایچی بیتدی ، قاینامق جاننه یتدی ، بر داهای قاینارسه پارچه پارچه
اولور ؛ شونی شوبله جه پیبور » . بوی ایشیده ن « پنتی حمید » متأثر اولور : « دولت ، اکر بو
طاووغی طاغیتمه دن برداهای قایناتابیلیر و چوربا سی بکا اچیررسه ک، تولومدن سوکرا سی آزاد اتمه لرینی
وصیت ایدهرم . » دیر . « دولت » افندیسه شو جوابی ویریر : « صاغ اول افندی ، لکن بن
آزادلقدن واز کچدم ، سن جانک ایچون شو طاووغی آزاد ایت . »]

« پنتی حمید » ک خست ودناتنی کوستره ن دیگر بر فقره نی ده « سلیمان فائق » افندی
مشهور جموعه سننده [دارالفنون یازمه لری میاننده] قید اتمشدرکه عیناً نقل ایدیورز :

[کال خست ودناتله مشهور اولان پنتی حمید بر کون خسته اولوب کندیوه معالجه اتمک ایچون
بر طیب کتیرمش . طیب کلدده خسته نک خستی بیلدیکندن پشین کندیوه قرق غروش ویریلرسه
طبابت ایدهرم دیو جواب ویرمکین، پنتی مد کور ، « یارین کل سکا جواب ویره م » دیمش . طیب
کتیدکده محله امامنی چاغیروب سؤال ایدرکه : « بن وفات ایدرسه م قاچ غروشله قالدیررسک . » امام دخی
« یکریمی غروش ابله قالدیریم » دیدکده ، پنتی حمید : « بو صورتده اولمک طبییه باقیرمقدن کارلی
اولور » دیرکه طبیی طرد ایلهدیکی منقولدر .]

بوتون بو ذکر ایتدیگمز قیدلر ، « پنتی حمید » ک اوتنجی عصر دن اول استانبولده
خسته تیله شهرت قازانمش زنگین بر تاجر اولدیغنی و منقبه لرینک عصر لرحه اونوتولمادیغنی
کوسته ریور . مورخ کلیبوللی « عالی » نک « نصیحة الملوك » نده [دارالفنون کتبخانه سی
یازمه لری میاننده] نصادف ایتدیگمز بر فقره « پنتی حمید » ک فاتح دوری آداملردن
اولدیغنی وحقی فاتحک کندیسندن آرا صیرا پارا آلدیغنی صراحة آ کلامتی صورتیله، بو
خصوصه کی سائر وثیقلری اکمال اتمکده در :

[باخصوص استنبول فاتحی مرحوم سلطان محمد خان سعید اول زمانک متمولی پنتی حمید دن کاه
معاوضه بوزندن نیجه بیک آلتون و کاه لشکر غزاته معاونتن، مطالبه ایله مزبوره دفعه نیجه بیک کیسه
فلوری صالقی واقع اولوردی .]

ایشته ادبیاتمزه ده « خست تمثالی » اولاریق عصر لرحه ذکر ایدیلن « پنتی حمید » حقنده
المزه کچن وثیقلر ، شیمدیله ک، بونلردن عبارتدر .
کوبیرلی زاده محمد فزاد